

PROGRAM MANAGERIAL

**pentru funcția de Decan al Facultății de Chimie
a Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași**

2016 - 2020

Cercetare și Educație pentru Comunitate și Societate

Prof. univ. dr. habil. Romeo-Iulian OLARIU

Cuprins

1. PREAMBUL.....	1
2. CONTEXTUL PROGRAMULUI MANAGERIAL.....	2
3. MISIUNEA - VIZIUNEA FACULTĂȚII DE CHIMIE.....	3
4. OBIECTIVE.....	3
4.1. Obiective strategice.....	3
4.2. Obiective operaționale.....	4
<i>Activitatea didactică.....</i>	4
<i>Activitatea de cercetare științifică.....</i>	6
<i>Resursa umană.....</i>	7
<i>Activități studențești.....</i>	8
<i>Relația cu societatea.....</i>	9
<i>Relații internaționale.....</i>	10
4. APRECIERI FINALE.....	11

1. PREAMBUL

„Chimia este o știință care va avea asupra vieții o influență imensă și o amplă aplicare.” J. W. von Goethe

Premisa de bază a planului managerial o reprezintă faptul că întregul colectiv de cadre didactice și personalul administrativ al Facultății de Chimie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, reprezintă o resursă umană deosebită cu o bună experiență și cu un potențial profesional și organizatoric ridicat, capabil să desfășoare, cu rezultate remarcabile, activități complexe specifice unui mediu universitar modern. Studenții, masteranzii și doctoranzii sunt cea mai importantă resursă a facultății iar întregul proces educațional trebuie să pună pe prin plan dezvoltarea lor profesională și inserția profesională după absolvire. Astfel că, tradiția și prestigiul Facultății de Chimie, onorează dar și obligă la performanțe academice (didactice și de cercetare deopotrivă), la o continuă adaptare a ofertei academice, prin compatibilizarea acesteia cu exigențele și cerințele din spațiul european.

Candidez având certitudinea că pot contribui decizional la dezvoltarea suportului educațional și al celui de cercetare din Facultatea de Chimie. Programul managerial pe care îl propun pentru perioada 2016 – 2020, reprezintă o strategie de dezvoltare și îmbunătățire a activităților academice, precum și a diversificării acestora în raport cu noile cerințe și tendințe educaționale. Programul managerial a fost dezvoltat funcție de Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, de OUG 75/2005 privind asigurarea calității educației, cu modificările și completările ulterioare, de obiectivele de Strategie națională pentru învățământul terțiar 2015-2020, de Strategia națională pentru cercetare, dezvoltare și inovare, 2014-2020 și este în concordanță cu Programul managerial al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pentru perioada 2016 – 2020.

Candidatura mea la funcția de Decan al Facultății de Chimie este fundamentată pe experiența a 20 ani de carieră didactică și de cercetare și a 6 ani de management administrativ în cadrul CERNESIM (Centrul Integrat de Studii în Știința Mediului pentru Regiunea de Dezvoltare Nord – Est), centru nou creat în Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași accesând fondurile structurale prin proiectul 901 (SMIS/CNRS 13984, Contract nr.257/28.09.2010) în competiția pe Axa prioritară 2, Operațiunea 2.2.1- Dezvoltarea infrastructurii de Cercetare-Dezvoltare existente și crearea de noi infrastructuri, proiect în valoare totală de 28 017 514,43 RON.

Am convingerea ca Facultatea de Chimie merită o mai mare recunoaștere națională și internațională, putând contribui și mai mult la consolidarea reputației Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

2. CONTEXTUL PROGRAMULUI MANAGERIAL

„În fața noastră sunt lucruri mai interesante decât cele pe care le-am lăsat în urmă.” C. S. Lewis

Educația și cercetarea din învățământul superior, joacă un rol esențial în evoluția individului și a societății, în generarea capitalului uman înalt calificat și a cetățenilor eficienți de care România și Europa are nevoie.¹ În acest context apreciez că pentru a putea răspunde acestui deziderat, Facultatea de Chimie va trebui să performeze în așa fel încât să devină un catalizator al creativității și inovării și să pregătească specialiști care să dezvolte o societate competitivă.

Prezentul program managerial încearcă să răspundă provocărilor cu care Facultatea de Chimie se confruntă în prezent și consider că răspunde actualelor cerințe solicitate pentru dezvoltarea unui învățământ universitar modern. Provocările identificate pentru Facultatea de Chimie sunt:

- scăderea numărului de elevi (se preconizează o scădere cu 40% în 2025 față de anul 2005.²);
- nivelul de pregătire tot mai scăzut al absolvenților de liceu, în domeniul științelor exacte;
- concordanță insuficientă între abilitățile și competențele dezvoltate prin învățământul superior de chimie și cele cerute de piața forței de muncă;
- nivelul scăzut al retribuției;
- dificultăți în angajarea celor mai buni absolvenți;
- existența unei finanțări naționale insuficientă și fluctuantă pe componenta de cercetare;
- interesul scăzut în realizarea de propuneri de proiecte pe diverse programe naționale și internaționale;
- lipsa unei strategii care să coreleze principalele direcții de cercetare la nivel de facultate cu cele incluse în principalele programe naționale și internaționale de accesare a fondurilor;
- de aproape 10 ani România este țară membră a Uniunii Europene iar acest lucru crează premisele unei provocări pe direcția devenirii dintr-un furnizor de studenți și cadre didactice pentru țările avansate într-un centru de atracție pentru studenții și cadrele didactice din străinătate;
- Facultatea de Chimie trebuie să părăsească poziția conservatoare, greu receptivă la nou și prea puțin adaptabilă la mediul real.

¹Comisia Europeană (2011), Sprijinirea creșterii economice și a locurilor de muncă- o agendă pentru modernizarea și sistematizarea învățământului terțiar din Europa”, COM (2011), 567 versiunea finală, SEC (2011) 1063.

²Strategia națională pentru învățământul terțiar 2015-2020.

3. MISIUNEA - VIZIUNEA FACULTĂȚII DE CHIMIE

„Natura ne aseamănă, educația ne deosebește.” Confucius

Facultatea de Chimie are cel puțin o dublă misiune, de cercetare și educație (ordine alfabetică, nu prioritară, deoarece consider că cele două componente se generează reciproc), având drept finalitate formarea de specialiști în domeniul Chimiei și a celor conexe, care să ajute, să dezvolte și să sprijine comunitatea și societatea.

Cercetarea științifică, ocupând un loc fundamental în Facultatea de Chimie, are loc atât la nivelul departamentului, în cadrul studiilor de licență, masterat, școală doctorală cât și prin proiecte de cercetare-dezvoltare internaționale și naționale.

Cercetarea științifică prin ambele componente ale sale, fundamentală și aplicată, trebuie să devină prioritară în cadrul facultății. Educația prin cercetare în cadrul studiilor de licență, masterat și școală doctorală este la fel de importantă precum cercetarea realizată în cadrul proiectelor de cercetare-dezvoltare internaționale și naționale.

Misiunea asumată ca Decan va corobora obiective și activități ca parte integrată în misiunea Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Viziunea propusă este a unei Facultăți de Chimie care, prin “muncă, respect și recunoaștere”, să constituie o entitate academică de referință nu numai la nivelul Universității noastre dar și printre universitățile și centrele de cercetare naționale și internaționale și care să reprezinte un pol de referință între mediul academic și cel economic, fundamentată pe performanțele academice obținute prin strădania, dăruirea și pasiunea cadrelor didactice, cercetătorilor, doctoranzilor și studenților.

4. OBIECTIVE

4.1. Obiective strategice

- O prioritate pentru Facultatea de Chimie este recrutarea de studenți talentați cu o bună pregătire în domeniul științelor exacte și creșterea numărului de studenți de la toate specializările Facultății de Chimie prin sporirea atractivității acestora, inclusiv prin atragerea de studenți din alte țări;
- Îmbunătățirea permanentă a conținutului disciplinelor și a modalităților de transmitere a cunoștințelor și de formare a deprinderilor pentru obținerea unor competențe reale;

- Consolidarea prestigiului corpului academic prin atragerea și includerea în colectivul departamentului a celor mai valoroși absolvenți;
- Susținerea permanentă a studenților prin intermediul activității de tutoriat încă de la admiterea în facultate și până la absolvire;
- Sprijinirea activității Asociației ALUMNI și găsirea de soluții pentru ca foștii absolvenți, și nu numai, să poată contribui la dezvoltarea facultății;
- Promovarea imaginii Facultății de Chimie și creșterea vizibilității ei astfel încât să devină unul dintre partenerii agenților economici publici și privați în domeniile de cercetare pentru care are competențe și expertiză;
- Sprijinirea și încurajarea cadrelor didactice pentru a participa la mobilități internaționale și crearea de parteneriate cu mediul academic internațional, în vederea îmbunătățirii sistemelor de predare-învățare;
- Desfășurarea de activități de încheiere de parteneriate cu Inspectoratele Școlare din județul Iași și județele limitrofe și cu cât mai multe licee aferente acestora pentru sprijinirea acțiunilor de promovare a Facultății de Chimie;
- Identificarea și încurajarea agenților economici interesați să sprijine financiar, un număr cât mai mare de lucrări de licență, masterat și studii doctorale care să se finalizeze cu rezultate reale aplicabile în practică;
- Asigurarea transparenței funcționale, prin consultarea permanentă a cadrelor didactice în luarea deciziilor strategice;
- Creșterea capacității de finanțare a cercetării în cadrul facultății.

Pentru materializarea obiectivelor strategice, prevăd o serie de obiective operaționale care vizează domeniile: activitatea didactică, cercetarea științifică, resursa umană, activități studențești, relația cu societatea și relațiile internaționale.

4.2. Obiective operaționale

Activitatea didactică

„Educația este cea mai bună provizie pe care o poți face pentru bătrânețe.” Aristotel

Una din sarcinile fiecărui membru al Facultății de Chimie, din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, este activitatea didactică iar desfășurarea acesteia, în condiții de maximă eficiență, contribuie nemijlocit la dezvoltarea Facultății de

Chimie și la formarea intelectuală și morală a viitorilor absolvenți. În această direcție consider că trebuie avute în vedere următoarele:

- Evaluarea programelor studiilor universitare și remodelarea lor, dacă este cazul, în scopul deplinei compatibilizării cu standardele naționale și ofertele educaționale europene;
- Continuarea eforturilor în direcția centrării activităților de predare-învățare pe student și orientarea curriculumului universitar pe competențe pentru formarea chimistului societății postmoderne (într-o viziune interdisciplinară și transdisciplinară, mai ales prin programele de masterat);
- Reflectarea rezultatelor cercetărilor proprii în activitatea didactică și realizarea educației prin cercetare;
- Trecerea graduală la predarea în limbi de circulație internațională la învățământul de master;
- Dezvoltarea unor masterate europene și parteneriate internaționale cu mobilități de studenți și cadre didactice;
- Colaborarea cu centrele universitare din țară dar și cu facultăți cu renume în domeniul chimie din străinătate;
- Îmbunătățirea metodelor de predare și de transmitere a informațiilor punând accent pe calitatea pregătirii și nu pe cantitatea de informații (identificarea unor metode noi de pregătire, transmitere, asimilare și verificare a fixării cunoștințelor);
- Accentuarea caracterului aplicativ al lucrărilor practice de laborator în urma cărora absolvenții să dobândească abilități solicitate de angajatori;
- Evaluarea și revizuirea materialelor didactice existente și actualizarea acestora, acolo unde este cazul;
- Înființarea și ocuparea prin concurs a unor posturi didactice noi, astfel încât să se acopere în bune condiții activitățile determinate de dezvoltarea facultății;
- Perfecționarea evaluării continue a studenților prin examinări și verificări pe parcursul semestrelor, realizarea de proiecte de către studenți, stimularea muncii în echipă etc.;
- Susținerea studenților pentru schimburi inter-universitare naționale și internaționale;

- Susținerea realizării practicii de specialitate a studenților, în parteneriat cu firme și societăți comerciale, private sau de stat, care să asigure o inserție eficientă, rapidă și creativă a absolvenților Facultății de Chimie pe piața muncii;
- Dezvoltarea și susținerea formelor de învățământ specifice pentru formarea continuă a absolvenților, pentru generarea de noi competențe științifice și reactualizarea competențelor dobândite în forma inițială.^{2,3}

Activitatea de cercetare științifică

Cercetarea științifică - o investiție în viitorul nostru

Cercetarea științifică constituie o parte inseparabilă, continuă și organică a activității didactice universitare, fiind componenta care poate asigura o consistență suplimentară a finanțării, precum și prestigiu și recunoaștere națională și internațională.

Activitatea de cercetare desfășurată la nivelul facultății noastre este destul de bună, dar consider că se impun o serie de măsuri spre o revigorare a acesteia în scopul creșterii indicatorilor de performanță în evaluările care vor urma și a transferului rezultatelor obținute către societate și sectorul economic:

- Stabilirea temelor de cercetare prioritare pentru programul Orizont 2020 ca obiective strategice pentru activitatea de producție științifică a facultății;³
- Elaborarea unei strategii pe termen mediu și lung a activității de cercetare care să includă toate domeniile de cercetare de interes, identificate pe baza rezultatelor concrete în Facultatea de Chimie, care să poată promova propuneri de proiecte de înalt nivel calitativ pentru toate programele de finanțare din străinătate și din țară;
- Crearea de structuri de cercetare interdisciplinare funcționale cu alte facultăți, universități, centre de cercetare din țară și străinătate;
- Stabilirea unor modalități practice pentru exploatarea în comun a bazei experimentale existente, pentru creșterea gradului de utilizare a acestora;
- Informarea corectă și în timp util a tuturor membrilor Facultății de Chimie despre lansarea și datele cheie ale programelor naționale și internaționale de cercetare științifică; Implicarea mai activă a departamentului de cercetare din cadrul rectoratului nu doar prin anunțarea noilor call-uri dar și prin training-uri și workshop-uri de pregătire a proiectelor;

³ Planul managerial al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pentru 2016-2020.

- Implicarea cât mai multor studenți (de la licență și master) în activități de cercetare și organizatorice pentru pregătirea viitoarei generații de doctoranzi, cercetători și cadre didactice universitare; Propun inițierea unui program de diseminare internă a rezultatelor cercetării studenților promovând transparența, competiția și motivarea lor;
- Încheierea de parteneriate cu alte facultăți de profil din UE, din lume, care să conducă la ridicarea nivelului activității de cercetare; O mai bună eficientizare a programelor bilaterale ar constitui un prim pas pentru atingerea obiectivului;
- Crearea unei baze de date cu lucrările științifice ale cadrelor didactice și a doctoranzilor și postdoctoranzilor (în ideea unei mai bune vizualizări pe plan național/internațional);
- Încurajarea studenților în elaborarea documentației necesare pentru aplicarea și obținerea unor burse în străinătate prin diverse programe naționale și internaționale, sprijinirea mobilităților. Activarea unui sistem de mentorat va asigura implementarea cu succes a acestui obiectiv operațional;
- Organizarea de manifestări științifice cu participare locală, națională și internațională (mese rotunde, workshop-uri, conferințe, congrese);
- Prezentarea unei oferte coerente de servicii de cercetare și consultanță, disponibile în cadrul Facultății de Chimie.

Resursa umană

„Nici un lucru important nu a fost vreodată realizat fără pasiune.” G. W. F. Hegel

Resursa umană (în cazul nostru personalul didactic și de cercetare, personalul nedidactic și studenții) este cel mai important element în orice activitate și ca atare trebuie investit în el pe măsură.

Voi încuraja munca în echipă, deoarece sunt convins că asocierea contribuie la întărirea unei instituții mai mult decât suma individualităților luate separat. Pentru acestea se vor avea în vedere următoarele:

- Promovarea unei culturi organizaționale bazate pe o performanță reală și meritocrație;
- Promovarea libertății academice, a onestității, a integrității, a unui climat destins de lucru și a respectului reciproc;
- Avansarea în ierarhia universitară (didactică și de cercetare) prin evaluarea calității activității academice dar și prin activitățile conexe care au o contribuție efectivă la dezvoltarea Facultății;

- Promovarea schimburilor academice cu facultățile de profil din țară și străinătate;
- Asigurarea transparenței funcționale, prin consultarea permanentă a cadrelor didactice în luarea deciziilor strategice;
- Menținerea unei atmosfere pur academice, a spiritului de echipă, a respectului reciproc precum și sprijinirea inițiativelor personale și de grup care au ca obiectiv îmbunătățirea și dezvoltarea activității Facultății de Chimie;
- Asigurarea respectării drepturilor membrilor facultății conform legislației în vigoare dar și verificarea îndeplinirii sarcinilor și obligațiilor acestora corespunzătoare statutului de funcționari și a contractului de muncă;
- Existența unui număr minim de personal nedidactic impune crearea de condiții optime și siguranță pentru o mai bună desfășurare a activităților suport;
- Promovarea la nivelul facultății a unei atitudini colegiale și a unor relații academice între profesor și student printr-o conduită morală ireproșabilă;
- Evaluarea anuală a calității programelor de studii (folosind inclusiv sondaje de opinie în rândul studenților și al angajatorilor), stabilirea de măsuri concrete pentru modernizarea lor;
- Promovarea activităților care se desfășoară la nivelul facultății pentru facultate și pentru universitate;

Activități studențești

„Educația este împlinirea unei flăcări, nu umplerea unui vas.” Socrate

Facultatea de Chimie din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași promovează un învățământ centrat pe student. În calitatea lor de parteneri în comunitatea academică, studenții trebuie să beneficieze de servicii corespunzătoare în concordanță cu realitatea socio-economică și, reciproc, să contribuie activ la dezvoltarea viitoare a comunității.

Studenții vor avea în persoana decanului un partener loial. Voi ține cont de propunerile și sugestiile lor, va fi o interacțiune permanentă, reală și benefică ambelor părți, mai ales că deseori părerea lor este decisivă pentru schimbare. Astfel se vor urmări:

- Calitatea pregătirii studenților și asigurarea unui feedback cât mai eficient în cadrul procesului educațional;

- Atragerea în activități de cercetare a celor mai buni studenți, sub îndrumarea cadrelor didactice;
- Responsabilizarea studenților cu privire la evaluare și organizarea unor discuții comune cadre didactice-studenți cu privire la problemele existente în procesul de evaluare;
- Sprijinirea studenților în obținerea de burse de studii în străinătate, prin programe de mobilități și mentorat;
- Menținerea dialogului cu mediul economic, prin absolvenții angajați în domeniu, pentru a cunoaște cerințele la adresa absolvenților noștri;
- Analiza percepției mediului privat cu privire la calitatea absolvenților de la Facultatea de Chimie din Iași;
- Sondarea opiniei studenților privind procesul didactic, procesul de reprezentare, condițiile de studiu și viață;
- Asigurarea sprijinului instituțional organizațiilor studențești pentru organizarea de acțiuni pentru facilitarea integrării pe piața muncii (conferințe, workshop-uri, prezentări de firme etc.), inclusiv prin utilizarea portalului facultății și a altor resurse Web.
- Desemnarea unui spațiu în care studenții pot interacționa, pot pregăti activități comune, pot face transfer de cunoștințe.

Relația cu societatea

„Societățile cele mai plăcute sunt acelea unde domnește între membri o stimă reciprocă.” J. W. von Goethe

Facultatea de Chimie din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași asigură identificarea și derularea unor activități care să creeze o imagine reală și completă a competențelor și resurselor de care dispune, promovând o politică de colaborare cu celelalte instituții de învățământ, instituții de stat pentru identificarea obiectivelor și preocupările comune cu beneficii reciproce.

În acest sens voi urmări:

- Creșterea vizibilității Facultății de Chimie prin (re)editarea și difuzarea de materiale de prezentare (broșura facultății, pliante, afișe, etc.);
- Actualizarea permanentă a site-ului facultății;

- Sporirea gradului de informare a publicului relativ la oferta de studii și de servicii oferite de facultate;
- Îmbunătățirea imaginii facultății prin dezvoltarea activităților de mediatizare a evenimentelor din cadrul instituției și susținerea acțiunilor organizate în acest sens;
- Dezvoltarea și fructificarea relațiilor cu absolvenții facultății;
- Diversificarea serviciilor oferite de Facultate de Chimie diverselor categorii de public (activități de consultanță de specialitate, analize chimice, etc.);
- Organizarea de școli de vară pe teme reprezentative din facultate și participarea la târguri și saloane locale, naționale de oferte educaționale;
- Invitarea, în vederea susținerii de prelegeri, a unor profesori de prestigiu din universități de renume, cu programe de studii similare;
- Realizarea acțiunii „student pentru o zi la Facultatea de Chimie” în colaborare cu Inspectoratele Școlare din județul Iași și județele limitrofe;
- Realizarea de parteneriate cu învățământul preuniversitar, dezvoltarea în continuare a acțiunilor de vizite în licee și de vizite ale liceenilor în facultate;
- Dezvoltarea unui centru de excelență pentru chimie în care să fie atrași elevii din preuniversitar (laborator dedicat special elevilor);

Relații internaționale

„Învățătura este ca aurul - are preț oriunde.” Epictet

Facultatea de Chimie din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași are colaborări importante cu diverse Universități și Institute de cercetare din străinătate. În această direcție voi urmări:

- Intensificarea cooperărilor internaționale cu facultățile și institutele de cercetare de profil din străinătate pentru susținerea dezvoltării academice a facultății.
- Sporirea mobilităților pentru cadre didactice și studenți în programele de cercetare și documentare.³
- armonizarea planurilor de învățământ în vederea compatibilizării cu cele din universitățile de prestigiu din străinătate și atragerea de studenți străini la programele de licență, masterat și doctorat.

5. APRECIERI FINALE

„Nu lăsa viitorul să-ți strice liniștea. Dacă va fi nevoie, îl vei înfrunta cu aceleași arme ale rațiunii cu care lupți astăzi împotriva prezentului.” Marcus Aurelius

Un act educațional de înaltă ținută academică poate fi realizat în condițiile unor exigențe calitative, pe care facultatea și le-a impus, le respectă și care se referă la:

- corp academic de înaltă ținută profesională;
- studenți cu pregătire corespunzătoare cerințelor pieței muncii;
- oferta diversificată și dinamică a programelor de studii;
- existența unei instituții integre din punct de vedere moral;
- cercetare științifică de calitate, recunoscută pe plan internațional;
- infrastructură modernă care să susțină calitativ procesele de educație și cercetare.

Bazat pe caracter și integritate profesională și sprijinit pe motivație, capacitate de muncă și determinare, precum și cu reușite în activitatea academică (didactică și de cercetare), încurajat și susținut de atitudinea și aprecierea colegilor, doresc să mă implic personal și profesional în consolidarea prestigiului instituției ca decan al Facultății de Chimie.

Promovarea unei atmosfere academice, bazată pe “muncă, respect și recunoaștere”, în interiorul facultății și al universității, reprezintă o condiție esențială pentru buna realizare a acestui plan de management.

Iulie, 2016

Prof. univ. dr. habil. Romeo-Iulian OLARIU